

Ewelina Ginalska

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
ewelina.ginalska@ue.poznan.pl

ZINTEGROWANE SPRAWOZDANIE SPOŁECZNIE ODPOWIEDZIALNEGO PODMIOTU WYDOBYWCZEGO

Streszczenie: Celem artykułu jest zdefiniowanie pojęcia podmiot wydobywczy, a następnie wśród wyodrębnionych podmiotów wydobywczych przeprowadzenie badania dotyczącego sporządzania przez nie zintegrowanego sprawozdania (na tym poziomie zamiennie wykorzystywane jest także określenie zintegrowany raport). Obszarem geograficznym objęto Polskę, rozwiązania prawne także dotyczą krajowych regulacji.

Słowa kluczowe: podmiot wydobywczy, zintegrowane sprawozdanie, zintegrowane raportowanie.

Klasyfikacja JEL: G39, M14, M41.

INTEGRATED REPORTING IN POLISH MINING ENTITIES

Abstract: The aim of this paper is to define the concept of a mining entity and then show the use of integrated reporting as a means of communicating information on the CSR policy of mining entities. The research involves Polish mining entities, which operate in Poland under Polish legal regulations.

Keywords: mining entities, integrated report, integrated reporting.

Wstęp

Obecnie sprawozdawczość finansowa obiera drogę nieznaną dotychczas i odmienną od dotychczas powszechnie stosowanej. Zmianie ulega zakres informacji będących podstawą do utworzenia spójnej, wiarygodnej informacji dotyczącej działalności jednostki [Walińska i Jurkiewicz 2013, s. 218–219].

Od kilku lat trwają zaawansowane prace nad stworzeniem ogólnoświatowych, uniwersalnych ram koncepcyjnych będących podstawą do sporządzania zintegrowanego sprawozdania. Sprawozdanie takie będzie obejmowało zarówno dotychczasowe informacje finansowe, jak i informacje niefinansowe, odzwierciedlające ekonomiczny, społeczny, a w szczególności środowiskowy kontekst działalności. Działalność wydobywcza prowadzona przez podmioty wydobywcze ma szczególnie niszczący wpływ na środowisko naturalne [http://bankwatch.org/documents/extractives_development_PL.pdf]. Czy zatem, biorąc pod uwagę inwazyjny charakter prowadzonej działalności, podmioty wydobywcze informują o swoich działaniach mających wpływ na społeczeństwo i środowisko, a także sposobach minimalizowania bądź eliminowania ewentualnych szkód powstających w całym procesie wydobywania? A jeżeli tak, to za pomocą jakich narzędzi tego dokonują?

Celem niniejszego artykułu jest zdefiniowanie terminu podmiot wydobywczy za pomocą przedstawionej klasyfikacji oraz określenie ich świadomości i zaangażowania w raportowanie zintegrowane.

1. Klasyfikacja podmiotów gospodarki narodowej a pojęcie branża wydobywcza

Rosnąca liczba podmiotów prowadzących działalność społeczno-gospodarczą na początku lat 90. XX w. Polsce doprowadziła do konieczności kategoryzacji istniejących podmiotów gospodarki narodowej na grupy oraz podgrupy wskazujące na istotne powiązania. Podmiot gospodarki narodowej jest definiowany jako osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej oraz osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą [Ustawa z 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej]. W literaturze przedmiotu wyróżnia się klasyfikacje o charakterze przedmiotowym oraz podmiotowym. Klasyfikacja podmiotowa stanowiła podstawę statystycznego podziału na początku lat 90. Wyparta kolejno została przez klasyfikację przedmiotową, czyli Polską Klasyfikację Działalności. Charakterystyczne informacje dotyczące poszczególnych klasyfikacji prezentuje tabela 1.

Pierwsza z występujących klasyfikacji, czyli klasyfikacja podmiotowa wyróżniła najmniejszą jednostkę układu strukturalnego noszącą miano branży. W literaturze przedmiotu branża to grupa przedsiębiorstw o produkcji jednorodnej lub wytwarzającej wyroby będące dla siebie substytutami [Górka 2013, s. 6]. Słownikowa definicja pojęcia branża zarówno w wydaniach przed 1990 r., jak i po wyrażona jest jako gałąź produkcji lub handlu obejmująca towary lub usługi jednego rodzaju.

Tabela 1. Rodzaje klasyfikacji gospodarki narodowej

Rodzaj klasyfikacji	Klasyfikacja podmiotowa	Klasyfikacja przedmiotowa
Kryterium podziału	według charakteru zakładów wytwarzających określone wyroby lub świadczących usługi	według rodzaju działalności społeczno-gospodarczej
Okres stosowania	od początku lat 90. do połowy 1995 r.	od II połowy 1995 r. (obecnie funkcjonujące jako PKD)
Elementy podziału	– sfery – działy – gałęzie – branże	– sekcje – działy – grupy – klasy – podklasy

Źródło: Na podstawie [Dębski 2010, s. 320–321].

Tabela 2. Definicja pojęcia branża

Pojęcie	Definicja	Źródło
Branża	gałąź produkcji lub handlu obejmująca towary lub usługi jednego rodzaju	Szymczak, M. (red.), 1978, <i>Słownik języka polskiego</i> , PWN, Warszawa 1978
	gałąź przemysłu lub handlu	Kopaliński, W., <i>Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych</i> , Warszawa 1989
	gałąź handlu, specjalność	Lam, S. (red.), 1994, <i>Encyklopedyczny Słownik Wyrazów obcych</i> , Nakładem Księgarni Wydawniczej, Trzaski, Everta i Michalskiego S.A., Warszawa
	gałąź produkcji lub handlu obejmująca towary lub usługi jednego rodzaju	Sobol, E., 1996, <i>Słownik wyrazów obcych</i> , PWN, Warszawa

Źródło: Na podstawie książek przedstawionych w tabeli 2.

Mając na uwadze słownikową definicję pojęcia branża, należy zauważyć, że wyodrębniona pierwotnie klasyfikacja podmiotowa została utworzona w oderwaniu od słownikowego znaczenia pojęcia, wprowadzając terminologiczny chaos. Branża została przedstawiona w klasyfikacji jako pozycja w strukturze o charakterze podrzędnym, gdzie charakter nadrzędny ma gałąź. Warto zauważyć, że mimo odejścia od klasyfikacji podmiotowej gospodarki narodowej pojęcie branża trwale wpisało się w piśmiennictwo, czego dowodem jest nagminne stosowanie tego pojęcia zarówno w tekstach popularno-naukowych, jak i *stricte* naukowych. Dążąc do ustalenia podstaw

wykorzystywania pojęcia branża dodatkowo z użyciem określenia „wydobywcza”, niezbędna jest szczegółowa analiza pozycji wyodrębnionych w zaktualizowanej i obowiązującej obecnie klasyfikacji przedmiotowej. Szczegółowy wykaz klasyfikacji przedmiotowej, tzw. Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), prezentuje tabela 3. Biorąc pod uwagę obszerność PKD, wyodrębniona została wyłącznie sekcja odnosząca się do przedmiotu zainteresowania.

Tabela 3. Rodzaje działalności społeczno-gospodarczej w Sekcji B PKD

Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie		
Dział	Grupa	Nazwa
05		Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego
	05.1	Wydobywanie węgla kamiennego
	05.2	Wydobywanie węgla brunatnego
06		Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego
	06.1	Górnictwo ropy naftowej
	06.2	Górnictwo gazu ziemnego
07		Górnictwo rud metali
	07.1	Górnictwo rud żelaza
	07.2	Górnictwo rud metali nieżelaznych
08		Pozostałe górnictwo i wydobywanie
	08.1	Wydobywanie kamienia, piasku i gliny
	08.9	Górnictwo i wydobywanie, gdzie indziej niesklasyfikowane
09		Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie
	09.1	Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego
	09.9	Działalność usługowa wspomagająca pozostałe górnictwo i wydobywanie

Źródło: [<https://prod.ceidg.gov.pl/CEIDG.CMS.ENGINE/?D;71367fcd-060f-47ee-9b3c-4c6bc8f31256>]

Polska Klasyfikacja Działalności wyróżnia: sekcje, działy, grupy, klasy i podklasy. Zgodnie z tabelą przedstawioną powyżej, wszystkie działy, a kolejno grupy związane są z procesem wydobywania, czyli wydostaniem surowców z wnętrza ziemi [Szymczak 1978]. Zważając na obecnie obowiązującą klasyfikację przedmiotową, należy zauważyć, że pojęcie branża wydobywcza nie stanowi elementu wyodrębnionej struktury. Pomimo to w literaturze przedmiotu autorzy wielokrotnie stosują pojęcie branża wydobywcza, pomijając definiowanie wykorzystywanego pojęcia. Stanowi ono zatem wielorako stosowany i niedefiniowany w literaturze przedmiotu oraz Polskiej Klasyfikacji Działalności twór językowy. Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, a dokładniej definicję pojęcia branża zaprezentowaną przez K. Górkę [2013], należy wskazać, że pojęcie branży wydobywczej może być wykorzystywane

w piśmiennictwie, lecz ze wskazaniem grupy przedmiotów wydobywania (przykładowo: branża wydobywcza surowców energetycznych, każdy przedmiot wydobywania może wówczas stanowić dla siebie substytut). Możliwość wystąpienia wielości przedmiotów wydobywania niepowiązanych ze sobą sprawia, że niedoprecyzowanie grupy przedmiotów wydobywania jako obiektu rozważań prowadzić może do nadmiernych uogólnień oraz wprowadzania w błąd użytkownika prezentowanych informacji.

Kolejny rodzaj klasyfikacji działalności wprowadziła Warszawska Giełda Papierów Wartościowych, klasyfikując spółki według klasyfikacji sektorowej. W wyniku tego podziału wyodrębniono 28 sektorów zgrupowanych w 3 głównych działach (makrosektorach): przemysł, finanse i usługi.

Tabela 4. Klasyfikacja sektorowa GPW

Makrosektor	Sektor	Opis
Przemysł	przemysł spożywczy	artykuły spożywcze, napoje i tytoniowy
	przemysł lekki	odzieżowy, włókienniczy, tkanin i skórzanym
	przemysł drzewny	drzewny, papierniczy i meblowy
	przemysł paliwowy	paliwowy, gazowy i rafinacji ropy naftowej
	przemysł chemiczny	chemiczny, chemia ciężka, nawozy
	przemysł tworzyw sztucznych	tworzyw sztucznych
	przemysł farmaceutyczny	farmaceutyczny, kosmetyczny, środków myjących i czyszczących
	przemysł materiałów budowlanych	materiałów budowlanych i innych surowców niemetalicznych
	przemysł budownictwa	budownictwo
	przemysł elektromaszynowy	elektromaszynowy, elektrotechniczny i elektroniczny
	przemysł surowcowy	surowce
	przemysł motoryzacyjny	motoryzacyjny i gumowy
	przemysł metalowy	metalurgiczny, metalowy i maszynowy
	przemysł inny	pozostałe przemysły

cd. tab. 4

Makrosektor	Sektor	Opis
Finanse	banki	banki
	ubezpieczenia	ubezpieczenia
	deweloperzy	deweloperzy i zarządzanie nieruchomościami
	rynek kapitałowy	rynki kapitałowe
	inne	pozostałe usługi finansowe
Usługi	handel hurtowy	handel hurtowy
	konglomeraty	konglomeraty
	handel detaliczny	handel detaliczny
	informatyka	informatyka i działalności pokrewne
	telekomunikacja	telekomunikacja
	media	media
	energetyka	energetyka
	hotele i restauracje	hotele i restauracje
	inne	pozostałe usługi

Źródło: [www.gpw.pl]

Na podstawie zaprezentowanych klasyfikacji zauważamy, że występuje wiele różnorodnych, nieujednoliconych klasyfikacji wprowadzających do swoich struktur nowe, niepokrywające się wzajemnie pojęcia. Celem każdej jednostki jest stworzenie klasyfikacji umożliwiającej osiągnięcie wyznaczonych przez z nią celów. Droga do uniwersalizacji pojęć definiujących poszczególne elementy struktury gospodarki narodowej jest, według autorki, obecnie niemożliwa, a jeżeli istnieje szansa dokonania tego, to zapewne w pierwszej kolejności musiałyby zostać określone ogólne korzyści mające bezpośredni wpływ na jednostkę stosującą daną klasyfikację.

W literaturze powszechnie spotyka się twierdzenie [Tatarska 2013, s. 193–198], że podmioty wydobywcze ze względu na swoją działalność mającą charakter głęboko inwazyjny i destrukcyjny na środowisko naturalne, a przez to także na życie człowieka, stanowią grupę podmiotów, od których coraz częściej oczekuje się ujawniania dokładnych i szczegółowych informacji prowadzonych działań. Istotne jest zatem, aby te przedsiębiorstwa składały sprawozdanie społeczeństwu ze skutków i wyników podejmowanych działań. Jednym z możliwych do wykorzystania narzędzi społecznego informowania o prowadzonej działalności jest zintegrowane sprawozdanie.

2. Zintegrowanie sprawozdanie przedsiębiorstwa społecznie odpowiedzialnego

Sprawozdanie finansowe w tradycyjnej formie przestaje spełniać oczekiwane funkcje informacyjne. Wiele negatywnych opinii dotyczących kształtu sprawozdania finansowego występujących m.in. po kryzysie z 2008 r. sprawiło, że rozpoczęto wiele dyskusji na temat rodzaju informacji oraz ich formy prezentacji w sprawozdaniu finansowym [Kobiela-Pionnier 2012, s. 83].

W literaturze przedmiotu z ostatnich kilku lat dominują rozważania związane ze społeczną odpowiedzialnością przedsiębiorstw. Jest ona związana z koncepcją zrównoważonego rozwoju, która rozwinęła się w latach siedemdziesiątych XX w. W tę koncepcję postrzegania biznesu wpisuje się geoetyka – nowa dyscyplina wiedzy. Zgodnie z jej założeniami jednostka nie może przyczynić się do pogorszenia jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń [Byrska-Rapała 2008, s. 42]. W celu stworzenia możliwości oceny wpływu jednostki na otoczenie, niezbędne są rzetelne i użyteczne informacje nie tylko w płaszczyźnie ekonomicznej ale także środowiskowej i społecznej [Zuchewicz 2013, s. 251]. Kwestią raportowania z działalności społecznej i środowiskowej zajęły się różne organizacje na świecie wypracowując indywidualne wytyczne. Funkcjonowanie tak wielu odrębnie działających organizacji odpowiedzialnych za tworzenie standardów raportowania kwestii środowiskowych i społecznych doprowadziło do powstania kolejnego problemu związanego z brakiem porównywalności prezentowanych informacji w sporządzanych raportach.

W celu ujednolicenia ram koncepcyjnych sporządzanych raportów utworzono w 2010 r. Międzynarodowy Komitet ds. Zintegrowanej Sprawozdawczości (International Integrated Reporting Committee – IIRC). Komitet ten, poza stworzeniem ogólnych ram i zasad tworzenia raportów zrównoważonego

Tabela 5. Standardy raportowania kwestii środowiskowych i społecznych

Nazwa standardu	Twórca
GRI	Global Reporting Initiative (założona przez CERES i UNEP)
ISO 26000	Międzynarodowy Komitet Normalizacyjny
KPIs for ESG	Europejska Federacja Towarzystw Analityków Finansowych [EFFAS] i niemieckiego Towarzystwa Specjalistów Inwestycyjnych [DVFA]
Accounting for Sustainability	Inicjatywa firm, inwestorów, sektora publicznego, organizacji pozarządowych i uczelni firmowana przez Księcia Karola

Źródło: Na podstawie [Szczepankiewicz 2013, s. 176–177; Raportowanie danych pozafinansowych, 2013, Przewodnik dla przedsiębiorstw, Ministerstwo Gospodarki, 2013.

rozwoju, postawił także cel polegający na konieczności rozstrzygnięcia obligatoryjności sporządzanych standardów, a także propagowaniu zintegrowanego raportowania wśród regulatorów ustanawiających prawo oraz jednostek sporządzających sprawozdania [Paszkievicz 2013, s. 128]. W literaturze przedmiotu występuje wiele definicji sprawozdania zintegrowanego (w artykule stosuje się zamiennie raport zintegrowany). W celu najdokładniejszego opisu należy sięgnąć do definicji wskazanej przez IIRC. Wykorzystuje ona pojęcie zintegrowany raport i określa go jako sprawozdanie zawierające informacje na temat strategii, zarządzania, efektywności i perspektyw organizacji, odzwierciedlające ekonomiczny, społeczny i środowiskowy kontekst jej funkcjonowania [IIRC 2011, s. 2]. Zgodnie z tą koncepcją raport zintegrowany łączyć powinien najważniejsze elementy informacji prezentowanych obecnie w sprawozdaniu finansowym, komentarzu zarządu, dokumentach dotyczących kwestii ładu korporacyjnego i zrównoważonego rozwoju [Paszkievicz 2013, s. 129]. Nasuwa się zatem pytanie, czy pożegnamy tradycyjną formę raportu rocznego na poczet powstającego zintegrowanego sprawozdania? Odpowiedzią na to pytanie są słowa Paula Druckmana, dyrektora generalnego Międzynarodowej Rady Raportowania Zintegrowanego, wskazujące, że raportowanie zintegrowane nie będzie miało na celu zastąpienia raportów finansowych ani raportów zrównoważonego rozwoju, lecz utworzenie niezależnego raportu konsolidującego istotne informacje uzyskane ze wskazanych powyżej raportów w sposób umożliwiający zrozumienie sposobu tworzenia oraz utrzymywania wartości przy jednoczesnym odniesieniu do strategii, ładu korporacyjnego i ogólnej wydajności przedsiębiorstwa [Tatarska 2013, s. 192].

Biorąc pod uwagę wyniki badań przeprowadzonych przez organizację AccountAbility oraz firmę KPMG na przełomie 2007 i 2008 roku wynika, że znacząca część odbiorców raportowania zrównoważonego rozwoju w ogóle ich nie czyta [Zuchewicz 2013, s. 255]. Podważalne jest zatem tworzenie kolejnego raportu uwzględniającego te same informacje, lecz przedstawione w odmiennej formie, i jednocześnie sporządzanie dotychczasowych dokumentów. Zastanawiające jest zatem, czy wielkość podjętych działań nad zmianą kierunku funkcjonowania dotychczasowej sprawozdawczości finansowej wpłynie pozytywnie na jej rozwój, zapewniając użytkownikom istotne, rzetelne i wiarygodne informacje, których oczekują, czy też okaże się fiaskiem, pozostając jedynie wyzwaniem dla środowiska sprowadzonym do wielkości zadania, gdzie ostatnim odbiorcą tych informacji będzie przedsiębiorstwo je tworzące.

Koncepcja tworzenia sprawozdania zintegrowanego nazywanego również raportem zintegrowanym nie ma jeszcze zarysowanych sztywnych,

ujednoliconych ram i zasad umożliwiających porównywanie informacji w nim zawartych w dłuższej perspektywie czasowej. Nadal także nie wiadomo, czy wypracowane założenia dotyczące sprawozdawczości zintegrowanej będą mieć charakter obligatoryjny, czy też pozostaną elementem fakultatywnym. J. Krasodomska przedstawia wizję, że po ponad 20 latach system sprawozdawczości przyjął formę tzw. sprawozdawczości zintegrowanej, która ma szansę być wprowadzona jako podstawowy model raportowania za około 10 lat [Krasodomska 2012, s. 107].

Warto także wskazać, że prawnie uregulowane zostały kwestie związane z tworzeniem raportów o społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, które są elementem zintegrowanego sprawozdania. W kwietniu bieżącego roku Parlament Europejski i Rada uzgodniły dyrektywę zobowiązującą największe przedsiębiorstwa do przedstawienia w sprawozdaniach rocznych informacji o działaniach podejmowanych w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu [Wasilewski 2014, s. 28]. To nie jest jeszcze zintegrowana sprawozdawczość, ale być może początek drogi w kierunku jej sformalizowania i objęcia regulacjami prawnymi. Na korzyści wynikające z raportowania środowiskowego wskazuje m.in. A. Kamela-Sowińska, wymieniając zalety implementacji społecznie odpowiedzialnych praktyk do przedsiębiorstwa, w tym m.in.: względy etyczne, uzyskanie statusu powszechnie szanowanego pracodawcy, uzyskanie i utrzymanie silnej pozycji na rynku, zdobycie zaufania rynków finansowych [Kamela-Sowińska 2009, s. 219–220].

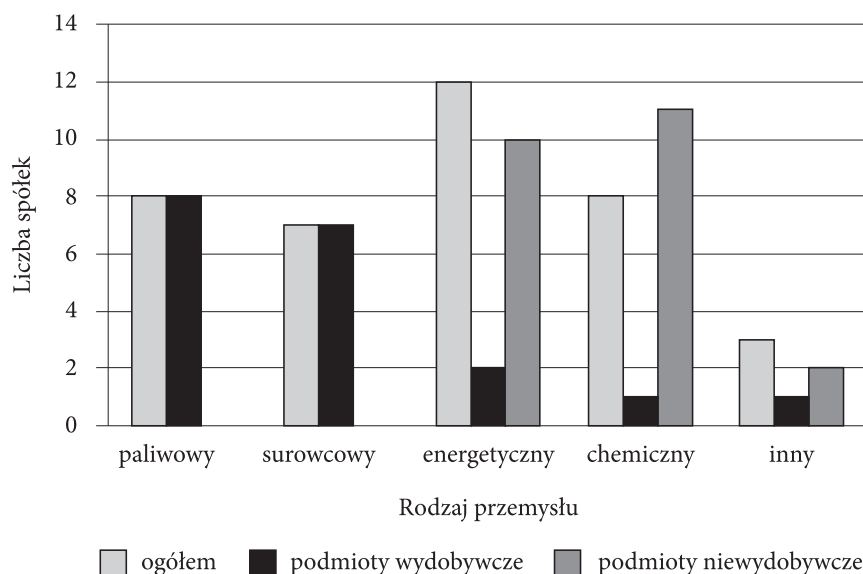
Mimo braku podstaw prawnych nakładających obowiązek sporządzania raportów środowiskowych oraz zintegrowanego sprawozdania podmioty wydobywcze, mające szczególnie niszczący i degradacyjny wpływ na środowisko naturalne, wykazują zainteresowanie informowaniem o prowadzonej działalności społeczno-środowiskowej. Podstawą tych słów jest badanie przeprowadzone wśród podmiotów wydobywczych notowanych na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

3. Wyniki zaangażowania podmiotów wydobywczych w zintegrowane raportowanie

W celu przeprowadzenia badania autorka wyodrębniła podmioty wydobywcze notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności. Notowana spółka została zakwalifikowana do grupy podmiotów wydobywczych, jeżeli w posiadanym statucie przynajmniej jeden zgłoszony numer Polskiej Klasyfikacji Działalności należał do Sekcji B – Górnictwo i wydobywanie. Wybór spółek giełdowych

poparty został faktem, że zintegrowane sprawozdanie finansowe kierowane jest w głównej mierze do inwestorów podmiotów notowanych na giełdzie papierów wartościowych.

W wyniku przeprowadzonego badania autorka dowiodła, że spółki klasyfikujące się jako podmioty wydobywcze należą do następujących sektorów GPW: przemysł surowcowy, przemysł paliwowy, przemysł energetyczny, przemysł chemiczny i przemysł inny.

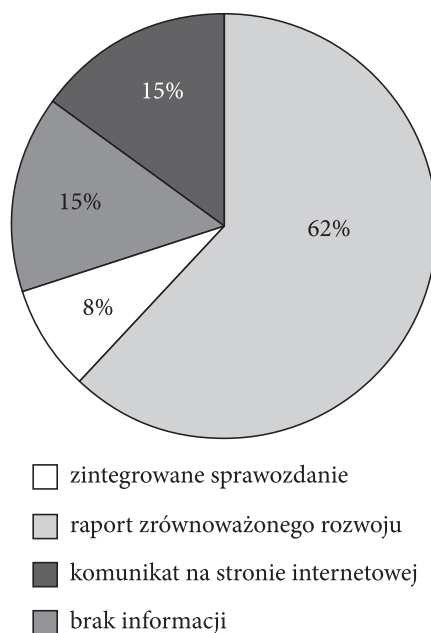

Rysunek 1. Podmioty wydobywcze na GPW

Źródło: Na podstawie przeprowadzonego badania

Przeprowadzone badanie wskazuje, że wśród 463 spółek notowanych na GPW 19 spółek to podmioty wydobywcze. Ponadto wiadomo, że 13 spółek stanowi podmioty wydobywcze prowadzące działalność wydobywczą m.in. na terenie Polski. Pozostałe 5 podmiotów nie prowadzi działalności wydobywczej na terenie Polski. Do dalszego badania wykorzystane zostały jedynie spółki prowadzące działalność wydobywczą na terenie Polski.

Z przeprowadzonego badania wynika, że wśród spółek prowadzących działalność wydobywczą występuje wysoka świadomość dotycząca konieczności raportowania prowadzonych działań społecznych i środowiskowych. Ponad połowa podmiotów, a dokładnie 62% (8 podmiotów z 13), informuje o swojej działalności środowiskowej oraz społecznej w formie udostępnianych raportów. Wśród określeń występują następujące nazwy raportów: raport społeczny, raport środowiskowy, raport zrównoważonego rozwoju. Wszystkie zbadane podmioty sporządzające raporty powołują się na wytyczne GRI

Rysunek 2. Formy informowania o działalności CSR przez podmioty wydobywcze

Źródło: Na podstawie przeprowadzonego badania

(Global Reporting Initiative). Należy także wskazać, że Grupa LOTOS S.A. należąca do przemysłu paliwowego, idąc w ślad za największymi światowymi spółkami, sporządziła swoje pierwsze zintegrowane sprawozdanie. Do dzisiaj Grupa Lotos S.A. jest pierwszym i jedynym podmiotem wydobywczym, który podjął się tego wyzwania. Biorąc pod uwagę specyfikę, trudność, jak i dużą ingerencję działalności wydobywczej w życie człowieka i środowiska naturalnego, podmioty należące do tej grupy powinny bez względu na obli-gatoryjność sporządzać zintegrowane sprawozdanie.

Zakończenie

Reasumując, jednoznacznie należy stwierdzić, że dotychczasowa forma sprawozdawczości finansowej ewoluowała. Wyzwaniem, jakie obecnie stoi przed przedstawicielami różnych środowisk (w tym m.in.: środowisk naukowych oraz biznesowych) skupionych wokół IIRC, jest stworzenie narzędzia w postaci zintegrowanego sprawozdania finansowego, które spełni oczekiwania wszystkich zainteresowanych prowadzoną działalnością i jej wpływem na otoczenie. Konieczne jest zatem stworzenie jednorodnych zasad umożliwiających prezentowanie informacji jakościowych w sposób jednocześnie czytelny i przyjemny dla odbiorcy, jak i umożliwiający określenie wpływu tych

informacji (przykładowo: strategia przedsiębiorstwa) na uzyskiwane wyniki finansowe, przy jednoczesnej możliwości porównywania uzyskanych informacji w dłuższej perspektywie czasowej. Wyniki przeprowadzonego badania wskazują na występowanie wysokiej świadomości dotyczącej konieczności raportowania prowadzonych działań społecznych i środowiskowych wśród podmiotów wydobywczych. Nieco odmiennie wygląda kwestia raportowania w formie zintegrowanego sprawozdania. Do obecnego momentu sprawozdanie to zostało sporządzone przez Grupę Lotos S.A., mianując się w ten sposób pierwszym i jedynym podmiotem wydobywczym, który podjął wyzwanie polegające na sporządzeniu zintegrowanego sprawozdania.

Bibliografia

- Byrska-Rapała, A., 2008, *Geoetyka a społeczna odpowiedzialność przemysłu surowców energetycznych*, Gospodarka Surowcami Mineralnymi, t. 28, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN i Komitet Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi, Kraków.
- Dębski, D., 2010, *Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw*, cz. 2, WSiP, Warszawa.
- Górka, K., 2013, *Tendencje rozwoju mezoekonomii w Polsce w wyniku zmian ustrojowych i wyzwań cywilizacyjnych*, IX Kongres Ekonomistów w Polsce, Warszawa. <https://www.gpw.pl> [dostęp: grudzień 2014].
- <https://prod.ceidg.gov.pl/CEIDG.CMS.ENGINE/?D;71367fcd-060f-47ee-9b3c-4c6bc8f31256> [dostęp: grudzień 2014].
- IIRC, 2011, *Towards Integrated Reporting, Communicating Value 21 Century*. http://bankwatch.org/documents/extractives_development_PL.pdf [dostęp: styczeń 2015].
- Kamela-Sowińska, A., 2009, *Sprawozdawczość społeczna. Czy to jeszcze rachunkowość?*, Oficyna Wydawnicza Szkoła Główna Handlowa, Warszawa.
- Kobiela-Pionnier, K., 2012, *Sprawozdawczość zintegrowana: koncepcja raportowania osiągnięć przedsiębiorstwa na miarę XXI wieku*, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości, t. 66 (122), Warszawa.
- Kopaliński, W., 1989, *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych*, Warszawa.
- Krasodomska, J., 2012, *Zintegrowana sprawozdawczość spółek w 2020 roku*, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości, t. 66 (122), Warszawa.
- Lam, S. (red.), 1994, *Encyklopedyczny słownik wyrazów obcych*, Nakładem Księgarni Wydawniczej, Trzaski, Everta i Michalskiego S.A., Warszawa.
- Paszkiewicz A., 2013, *Raportowanie zintegrowane jako przejaw ewolucji sprawozdawczości finansowej*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 288, Wrocław.

- Sobol, E., 1996, *Słownik wyrazów obcych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Szczepankiewicz, E., 2013, *Definiowanie zakresu, zasięgu i jakości zintegrowanego sprawozdania*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 314, Wrocław.
- Szczepankiewicz, E., 2013, *Raportowanie danych pozafinansowych, Przewodnik dla przedsiębiorstw*, Ministerstwo Gospodarki.
- Szymczak, M. (red.), 1978, *Słownik języka polskiego*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- Tatarska, M., 2013, *Sprawozdawczość zintegrowana na przykładzie Grupy Lotos S.A.*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 314, Wrocław.
- Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, Dz.U. 1995 nr 88 poz. 439 z późn. zm.
- Wasilewski, M., 2014, *Raporty o społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw*, Rachunkowość, nr 7/2014, Warszawa.
- Walińska, E., Jurkiewicz A., 2013, *Ujawnianie informacji w raporcie finansowym – Czy potrzebne są ramy konceptualne?*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 314, Wrocław.
- Zuchewicz, J., 2013, *Zintegrowane sprawozdanie finansowe jako instrument prezentacji gospodarczych i społecznych dokonań jednostki*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 314, Wrocław.